

2009-2011

SYÖPÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Heikki Joensuu
KLL/Syöpätautien osasto, Haartmaninkatu 4,
PL 180, 00029 HUS
Puh. (09) 471 73208, heikki.joensuu@hus.fi

Tavoitteet

Syöpätautien erikoislääkärin koulutus johtaa pätevyteen toimia itsenäisesti erikoislääkärin tehtävissä hoidettaessa syöpäpotilaita kuratiivisesti ja palliatiivisesti sädehoidoilla, lääkehoidoilla sekä psykososiaalisin keinoin.

- Syöpätautien erikoislääkärin tulee hallita sädehoidon käyttö muidenkin sairauksien kuin pahanlaatuisten kasvainten hoidossa.
- Syöpätautien erikoislääkäri kykenee johtamaan toimintayksikköään ja työryhmäänsä sekä hallitsee perusteet yhteistyöhön ja konsultointiin eri erikoisalojen ja eri henkilöstöryhmien kanssa.
- Syöpätautien erikoislääkärillä tulee olla hyvä tietämys kasvainsairauksia koskevasta terveydenhuollon järjestelmästä ja hallinnosta, ja hänen tulee hallita syöpäsairauksiin liittyvä diagnostiikka, yleis- ja jatkohoito, kuntoutus, sekä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tuki- ja avustusjärjestelmien toiminta.
- Syöpätautien erikoislääkärin tulee tuntea syöpäsairauksien etiologia, biologia ja kliininen käyttäytyminen, ja hänellä tulee olla hyvä tietämys syöpäsairauksien ehkäisystä ja varhaisdiagnostiikasta.
- Erikoislääkärin tulee pystyä toimimaan alansa erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon ammattihenkilöille, jakamaan yleistä terveystietoutta sekä osallistumaan alansa tieteelliseen kehittämiseen ja suunnitteluun.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 5 vuotta.

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (4 v 3 kk)

Syöpätautien erikoislääkäriksi erikoistuva toimii vähintään 3 v 9kk syöpätautien yksikön lääkärinä, josta vähintään 2 v 9 kk yliopistollisessa syöpätautien klinikassa. Jos keskussairaalakoulutus on tapahtunut sellaisessa syöpätautien yksikössä, jossa on myös sädehoitoyksikkö ja koulutettava on saanut tällöin riittävästi koulutusta sekä syövän säde- että lääkehoitojen toteuttamisesta, voidaan tällaista koulutusta hyväksyä kouluttajan harkinnan mukaan enemmänkin mutta yliopistokoulutusaikaa tulee olla vähintään 2 vuotta. Tänä aikana erikoistuva lääkäri toimii tasapuolisesti ja riittävän pitkiä yhtenäisiä jaksoja sädehoitoyksikössä, syöpätautien vuodeosastolla sekä poliklinikalla siten, että hän oppii tuona aikana hallitsemaan itsenäisesti erityyppisten syöpien säde- ja lääkehoidon, ja hallitsee syöpäpotilaan kokonaisuhoitoon mukaan lukien syövän hoitoon liittyvät psykososiaaliset näkökohdat.

Erikoistumiseen kuuluvasta koulutuksesta enintään yhteensä 6 kk voi olla toimimista muussa syöpätautien erikoislääkärin koulutuksen kannalta tarpeellisessa virassa tai toimessa esimerkiksi akuutissa sisätautiyksikössä, syöpätauteja hoitavassa operatiivisessa yksikössä, hematologisessa yksikössä, kuvantamisyksikössä tai tieteellisessä tutkijan toimessa.

Koulutuksessa hankitaan erikoislääkäriltä edellyttävät tiedot ja taidot eri syöpätyyppien levinneisyys selvittelystä, hoidon suunnittelusta, kuvantamis- ja laboratoriodiagnostiikasta sekä onkologista hoitomuodoista eli sädehoidosta, lääkehoidoista, hormonaalisista ja biologisista hoitomuodoista sekä radioaktiivisilla isotoopeilla tapahtuvista hoidoista sekä eräiden hyvänlaatuisten sairauksien sädehoidosta. Koulutuksen aikana opetellaan psykososiaalisesti asianmukainen potilaiden ja omaisten kohtelu ja tiedotus sekä oireenmukainen hoito mukaan lukien erityisesti kivun, syöpään liittyvien psyykkisten oireiden sekä tyyppillisten syövän hoitoon liittyvien oireiden hoito.

Koulutus perustuu valtakunnallisesti ja paikallisesti järjestettäviin teoreettisiin kursseihin sekä käytännön työskentelyyn nimetyin tai nimettyjen erikoislääkäreiden ohjauksessa ja valvonnassa. Yleisimpien syöpätyyppien hoito opetetaan ja opetellaan yksityiskohtaisesti ja monipuolisesti. Lisäksi erikoistumisen aikana paneudutaan

harvinaisempien kasvaintyyppien ja harvinaisempien hoitomuotojen periaatteisiin ja perusteisiin. Syöpäsairauksien synty, eri hoitomuotojen vaikutusmekanismit, syöpäepidemiologia sekä syöpätauteihin liittyvän klinisen tutkimustyön perusteet opiskellaan erillisillä kursseilla, käytännön toiminnassa ja omaehtoisesti kirjallisuuteen tutustumalla.

Erikoistumiskoulutuksen aikana erikoistuva oppii tekemään hoitopäätökset itsenäisesti. Hoitopäätösten perustaminen hyvään ja riittävään tieteelliseen näyttöön sekä tällaisen näytön etsiminen ja arviointi opetellaan koulutuksen aikana teoreettisesti ja käytännön harjoitteluna. Koulutuksen aikana opiskellaan ja harjoitellaan hoitomuotojen ja tekniikoiden yhdistäminen, hoitotulosten arviointi sekä niiden yhteydet kliniseen toimintaan ja laadunvalvontaan, laadukkaan työskentelyn kehittämiseen ja tulokselliseen sekä taloudelliseen kliniseen toimintaan.

Erikoistuva hankkii koulutuksen aikana teoreettista ja käytännön kykyä opettaa ja arvioida opetusta. Syöpätautien erikoislääkärillä pitää olla riittävä tieto myös syöpäkirurgiasta ja hänen tulee hallita potilaiden tavanomaiset akuutit ja krooniset sisämedisiiniset ongelmat, niiden diagnostiikka ja hoito.

Syöpätautien erikoislääkärin koulutusvirkoja on Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa yksitoista. Koulutukseen hyväksytään myös toimiminen erikoistuvan lääkärin tai syöpätautien erikoislääkärin viran sijaisena, tai toimiminen tilapäisenä sairaalalääkärinä, mikäli myös tänä aikana on järjestetty koulutuksen kannalta asianmukainen seniorilääkärin opastus ja konsultointimahdollisuus.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60 tuntia)

Teoreettista koulutusta annetaan koulutusyksikön toimesta siten, että klinikan toiminta ja hoitopäätökset opetetaan tieteelliseltä, teoreettiselta ja käytännön kannalta. Kurssimuotoista koulutusta järjestetään lisäksi mm. valtakunnallisena yhteistyönä. Näiden lisänä tai niitä korvaamassa voivat olla myös kansalliset ja kansainväliset kongressit ja symposiumit, jotka käsittelevät koulutuksen kannalta olennaisia erikoiskysymyksiä tai laajempia kokonaisuuksia. Teoreettista koulutusta on opiskelun aikana hankittava vähintään 60 tuntia.

Lähijohtajakoulutus (30 opintopistettä)

Koulutuksen rungon muodostaa johtamisportfolio, johon kirjataan henkilökohtaiset tavoitteet, omat havainnot työpaikalta ja siihen liittyvä pohdinta, merkinnät tapaamisista ohjaajien kanssa, kerätty palaute sekä koulutusohjelman mukaiset tehtävät ja opintosuoritteet. Koulutukseen lasketaan hyväksi perusterveydenhuollon lisäkoulutukseen kuuluva hallinnollinen koulutus. Koulutukseen kuuluvat myös kirjallisen esityksen opetus, harjoitus ja hyväksytyt suoritukset.

Sen lisäksi koulutukseen kuuluu kolme kaikille erikoisalaille yhteistä kaksipäiväistä lähiopetusjaksoa sekä vähintään kaksi erikoisalakohontaista lähiopetuspäivää (tai 4 iltapäivää) (yht. 10 op), itsenäisten kehittymistehtävien laadinta ja kirjallisuusosio. Koulutuksen voi suorittaa 2-6 vuoden aikana.

10 lähiopetuspäivää = 10 op	Kehittymistehtävät 10 op	Kirjallisuustehtävät 5 op	Portfolio 5 op
--	-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------

Lisätietoja: www.med.helsinki.fi/erikoislaakari/johtamiskoulutus ja <http://blogs.helsinki.fi/lahijohtajakoulutus>.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Kunkin koulutusjakson yhteydessä erikoistuva lääkäri arvioi ohjaajansa tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa, miten koulutus on täyttänyt tehtävänsä ja millaisiin asioihin erikoistuvan tulisi saada lisäopetusta. Tyypillisiä kysymyksiä, joita käydään läpi ovat:

– Missä työpisteessä erikoistuva on toiminut, ja mitkä tehtävät ovat olleet olennaisimpia kuluneen ajanjakson

aikana?

- Missä erikoistuva on onnistunut ja missä on ollut eniten vaikeuksia tänä ajanjaksona?
- Mitä puutteita erikoistuva kokee olevan tiedoissaan ja taidoissaan ja miten tämä voitaisiin korjata jäljellä olevan tai seuraavan jakson aikana?
- Miten yhteistyö muiden lääkäreiden sekä muun henkilökunnan kanssa on sujunut, ja mitä toivomuksia on esimiehille, kollegoille ja muulle henkilökunnalle?
- Mitkä ovat erikoistuvan lääkärin kannalta toiminnan, opetuksen ja ohjauksen keskeiset ongelmat ja miten niitä voidaan korjata?
- Miten erikoistuva on valmistautunut tai miten tulee valmistautumaan seuraavaa jaksoa tai jäljellä olevaa tätä koulutusjaksoa varten?

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Perez C.A. & Brady L.W. (Eds.): Principles and practice of radiation oncology (Lippincott)
2. DeVita Jr V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Eds.): Cancer. Principles & practice of oncology (Lippincott)
3. Steel G.G.: Basic clinical radiobiology (Edward Arnold Publishers)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. European Journal of Cancer
2. Radiotherapy and Oncology
3. International Journal of Radiation Oncology, Biology, Physics
4. Journal of Clinical Oncology
5. Journal of the National Cancer Institute
6. Annals of Oncology
7. Acta Oncologica

Lääkintä- ja säteilyturvalainsäädäntö soveltuvin osin

2007-2009

SYÖPÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Heikki Joensuu

KLL/Syöpätautien osasto, Haartmaninkatu 4,

PL 180, 00029 HUS

Puh. (09) 471 73208, heikki.joensuu@hus.fi

Tavoitteet

Syöpätautien erikoislääkärin koulutus johtaa pätevyyteen toimia itsenäisesti erikoislääkärin tehtävissä hoidettaessa syöpäpotilaita kuratiivisesti ja palliativisesti sädehoidoilla, lääkehoidoilla sekä psykososiaalisin keinoin.

– Syöpätautien erikoislääkärin tulee hallita sädehoidon käyttö muidenkin sairauksien kuin pahanlaatuisten kasvainten hoidossa.

– Syöpätautien erikoislääkäri kykenee johtamaan toimintayksikköään ja työryhmäänsä sekä hallitsee perusteet yhteistyöhön ja konsultointiin eri erikoisalojen ja eri henkilöstöryhmien kanssa.

– Syöpätautien erikoislääkärillä tulee olla hyvä tietämys kasvainsairauksia koskevasta terveydenhuollon järjestelmästä ja hallinnosta, ja hänen tulee hallita syöpäsairauksiin liittyvä diagnostiikka, yleis- ja jatkohoito, kuntoutus, sekä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tuki- ja avustusjärjestelmien toiminta.

– Syöpätautien erikoislääkärin tulee tuntea syöpäsairauksien etiologia, biologia ja kliininen käyttäytyminen, ja hänellä tulee olla hyvä tietämys syöpäsairauksien ehkäisystä ja varhaisdiagnostiikasta.

– Erikoislääkärin tulee pystyä toimimaan alansa erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon ammattihenkilöille, jakamaan yleistä terveystietoutta sekä osallistumaan alansa tieteelliseen kehittämiseen ja suunnitteluun.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 5 vuotta.

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (4 v 3 kk)

Syöpätautien erikoislääkäriksi erikoistuva toimii vähintään 4 vuotta syöpätautien yksikön lääkärimä, josta vähintään 3 vuotta yliopistollisessa syöpätautien klinikassa. Jos keskussairaalakoulutus on tapahtunut sellaisessa syöpätautien yksikössä, jossa on myös sädehoitoyksikkö ja koulutettava on saanut tällöin riittävästi koulutusta sekä syövän säde- että lääkehoitojen toteuttamisesta, voidaan tällaista koulutusta hyväksyä kouluttajan harkinnan mukaan yhteensä enintään 2 vuotta, jolloin yliopistokoulutusaikaa tulee olla vastaavasti vähintään 2 vuotta. Tänä aikana erikoistuva lääkäri toimii tasapuolisesti ja riittävän pitkiä yhtenäisiä jaksoja sädehoitoyksikössä, syöpätautien vuodeosastolla sekä poliklinikalla siten, että hän oppii tuona aikana hallitsemaan itsenäisesti erityyppisten syöpien säde- ja lääkehoidon, ja hallitsee syöpäpotilaan kokonaisuuden mukaan lukien syövän hoitoon liittyvät psykososiaaliset näkökohdat.

Erikoistumiseen kuuluvasta koulutuksesta enintään yhteensä 6 kk voi olla toimimista muussa syöpätautien erikoislääkärim koulutuksen kannalta tarpeellisessa virassa tai toimessa esimerkiksi akuutissa sisätautiyksikössä, syöpätauteja hoitavassa operatiivisessa yksikössä, hematologisessa yksikössä, kuvantamisyksikössä tai tieteellisessä tutkijan toimessa.

Koulutuksessa hankitaan erikoislääkäriltä edellyttävät tiedot ja taidot eri syöpätyyppien levinneisyys selvittelystä, hoidon suunnittelusta, kuvantamis- ja laboratoriodiagnostiikasta sekä onkologista hoitomuodoista eli sädehoidosta, lääkehoidosta, hormonaalisista ja biologisista hoitomuodoista sekä radioaktiivisilla isotoopeilla tapahtuvista hoidoista sekä eräiden hyvänlaatuisten sairauksien sädehoidosta. Koulutuksen aikana opetellaan psykososiaalisesti asianmukainen potilaiden ja omaisten kohtelu ja tiedotus sekä oireenmukainen hoito mukaan lukien erityisesti kivun, syöpään liittyvien psyykkisten oireiden sekä tyyppillisten syövän hoitoon liittyvien oireiden hoito.

Koulutus perustuu valtakunnallisesti ja paikallisesti järjestettäviin teoreettisiin kursseihin sekä käytännön työskentelyyn nimetyin tai nimettyjen erikoislääkäreiden ohjauksessa ja valvonnassa. Yleisimpien syöpätyyppien hoito opetetaan ja opetellaan yksityiskohtaisesti ja monipuolisesti. Lisäksi erikoistumisen aikana paneudutaan harvinaisempien kasvaintyyppien ja harvinaisempien hoitomuotojen periaatteisiin ja perusteisiin. Syöpäsairauksien synty, eri hoitomuotojen vaikutusmekanismit, syöpäepidemiologia sekä syöpätauteihin liittyvän kliinisen tutkimustyön perusteet opiskellaan erillisillä kursseilla, käytännön toiminnassa ja omaehtoisesti kirjallisuuteen tutustumalla.

Erikoistumiskoulutuksen aikana erikoistuva oppii tekemään hoitopäätökset itsenäisesti. Hoitopäätösten perustaminen hyvään ja riittävään tieteelliseen näyttöön sekä tällaisen näytön etsiminen ja arviointi opetellaan koulutuksen aikana teoreettisesti ja käytännön harjoitteluna. Koulutuksen aikana opiskellaan ja harjoitellaan hoitomuotojen ja tekniikoiden yhdistäminen, hoitotulosten arviointi sekä niiden yhteydet kliiniseen toimintaan ja laadunvalvontaan, laadukkaana työskentelyn kehittämiseen ja tulokselliseen sekä taloudelliseen kliiniseen toimintaan.

Erikoistuva hankkii koulutuksen aikana teoreettista ja käytännön kykyä opettaa ja arvioida opetusta.

Syöpätautien erikoislääkärillä pitää olla riittävä tieto myös syöpäkirurgiasta ja hänen tulee hallita potilaiden tavanomaiset akuutit ja krooniset sisämedisiiniset ongelmat, niiden diagnostiikka ja hoito.

Syöpätautien erikoislääkärim koulutusvirkoja on Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa yksitoista. Koulutukseen hyväksytään myös toimiminen erikoistuvan lääkärim tai syöpätautien erikoislääkärim viran sijaisena, tai toimiminen tilapäisenä sairaalalääkärimä, mikäli myös tänä aikana on järjestetty koulutuksen kannalta asianmukainen seniorilääkärim opastus ja konsultointimahdollisuus.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60+20 tuntia)

Teoreettista koulutusta annetaan koulutusyksikön toimesta siten, että klinikan toiminta ja hoitopäätökset opetetaan tieteelliseltä, teoreettiselta ja käytännön kannalta. Kurssimuotoista koulutusta järjestetään lisäksi mm. valtakunnallisena yhteistyönä. Näiden lisäksi tai niitä korvaamassa voivat olla myös kansalliset ja kansainväliset kongressit ja symposiumit, jotka käsittelevät koulutuksen kannalta olennaisia erikoiskysymyksiä tai laajempia kokonaisuuksia. Teoreettista koulutusta on opiskelun aikana hankittava vähintään 80 tuntia, jonka tulee sisältää 20 tuntia johtamiseen ja hallintoon perehdyttävää koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Kunkin koulutusjakson yhteydessä erikoistuva lääkäri arvioi ohjaajansa tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa, miten

koulutus on täyttänyt tehtävänsä ja millaisiin asioihin erikoistuvan tulisi saada lisäopetusta. Tyypillisiä kysymyksiä, joita käydään läpi ovat:

- Missä työpisteessä erikoistuva on toiminut, ja mitkä tehtävät ovat olleet olennaisimpia kuluneen ajanjakson aikana?
- Missä erikoistuva on onnistunut ja missä on ollut eniten vaikeuksia tänä ajanjaksona?
- Mitä puutteita erikoistuva kokee olevan tiedoissaan ja taidoissaan ja miten tämä voitaisiin korjata jäljellä olevan tai seuraavan jakson aikana?
- Miten yhteistyö muiden lääkäreiden sekä muun henkilökunnan kanssa on sujunut, ja mitä toivomuksia on esimiehille, kollegoille ja muulle henkilökunnalle?
- Mitkä ovat erikoistuvan lääkärin kannalta toiminnan, opetuksen ja ohjauksen keskeiset ongelmat ja miten niitä voidaan korjata?
- Miten erikoistuva on valmistautunut tai miten tulee valmistautumaan seuraavaa jaksoa tai jäljellä olevaa tätä koulutusjaksoa varten?

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Perez C.A. & Brady L.W. (Eds.): Principles and practice of radiation oncology (Lippincott)
 2. DeVita Jr V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Eds.): Cancer. Principles & practice of oncology (Lippincott)
 3. Hall E.J.: Radiobiology for the radiologist (Lippincott)
- tai
- Steel G.G.: Basic clinical radiobiology (Edward Arnold Publishers)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. European Journal of Cancer
2. Radiotherapy and Oncology
3. International Journal of Radiation Oncology, Biology, Physics
4. Journal of Clinical Oncology
5. Journal of the National Cancer Institute
6. Annals of Oncology
7. Acta Oncologica

Lääkintä- ja säteilyturvalainsäädäntö soveltuvin osin

2005-2007

SYÖPÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Heikki Joensuu

KLL/Syöpätautien osasto, Haartmaninkatu 4,

PL 180, 00029 HUS

Puh. (09) 471 73208, heikki.joensuu@hus.fi

Tavoitteet

Syöpätautien erikoislääkärin koulutus johtaa pätevyyteen toimia itsenäisesti erikoislääkärin tehtävissä hoidettaessa syöpäpotilaita kuratiivisesti ja palliatiivisesti sädehoidoilla, lääkehoidoilla sekä psykososiaalisin keinoin.

- Syöpätautien erikoislääkärin tulee hallita sädehoidon käyttö muidenkin sairauksien kuin pahanlaatuisten kasvainten hoidossa.

- Syöpätautien erikoislääkäri kykenee johtamaan toimintayksikköään ja työryhmäänsä sekä hallitsee perusteet yhteistyöhön ja konsultointiin eri erikoisalojen ja eri henkilöstöryhmien kanssa.

- Syöpätautien erikoislääkärillä tulee olla hyvä tietämys kasvainsairauksia koskevasta terveydenhuollon järjestelmästä ja hallinnosta, ja hänen tulee hallita syöpäsairauksiin liittyvä diagnostiikka, yleis- ja jatkohoito, kuntoutus, sekä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tuki- ja avustusjärjestelmien toiminta.

- Syöpätautien erikoislääkärin tulee tuntea syöpäsairauksien etiologia, biologia ja kliininen käyttäytyminen, ja hänellä tulee olla hyvä tietämys syöpäsairauksien ehkäisystä ja varhaisdiagnostiikasta.

- Erikoislääkärin tulee pystyä toimimaan alansa erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon ammattihenkilöille,

jakamaan yleistä terveystietoutta sekä osallistumaan alansa tieteelliseen kehittämiseen ja suunnitteluun.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 5 vuotta.

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (4 v 3 kk)

Syöpätautien erikoislääkäriksi erikoistuva toimii vähintään 4 vuotta syöpätautien yksikön lääkärinä, josta vähintään 3 vuotta yliopistollisessa syöpätautien klinikassa. Jos keskussairaalakoulutus on tapahtunut sellaisessa syöpätautien yksikössä, jossa on myös sädehoitoyksikkö ja koulutettava on saanut tällöin riittävästi koulutusta sekä syövän säde- että lääkehoitojen toteuttamisesta, voidaan tällaista koulutusta hyväksyä kouluttajan harkinnan mukaan yhteensä enintään 2 vuotta, jolloin yliopistokoulutusajaksi tulee olla vastaavasti vähintään 2 vuotta. Tänä aikana erikoistuva lääkäri toimii tasapuolisesti ja riittävän pitkiä yhtenäisiä jaksoja sädehoitoyksikössä, syöpätautien vuodeosastolla sekä poliklinikalla siten, että hän oppii tuona aikana hallitsemaan itsenäisesti erityyppisten syöpien säde- ja lääkehoidon, ja hallitsee syöpäpotilaan kokonaisuuden mukaan lukien syövän hoitoon liittyvät psykososiaaliset näkökohdat.

Erikoistumiseen kuuluvasta koulutuksesta enintään yhteensä 6 kk voi olla toimimista muussa syöpätautien erikoislääkärin koulutuksen kannalta tarpeellisessa virassa tai toimessa esimerkiksi akuutissa sisätautiyksikössä, syöpätauteja hoitavassa operatiivisessa yksikössä, hematologisessa yksikössä, kuvantamisyksikössä tai tieteellisessä tutkijan toimessa.

Koulutuksessa hankitaan erikoislääkäriltä edellyttävät tiedot ja taidot eri syöpätyyppien levinneisyyselvittelystä, hoidon suunnittelusta, kuvantamis- ja laboratoriodiagnostiikasta sekä onkologista hoitomuodoista eli sädehoidosta, lääkehoidosta, hormonaalisista ja biologisista hoitomuodoista sekä radioaktiivisilla isotoopeilla tapahtuvista hoidoista sekä eräiden hyvänlaatuisten sairauksien sädehoidosta. Koulutuksen aikana opetellaan psykososiaalisesti asianmukainen potilaiden ja omaisten kohtelu ja tiedotus sekä oireenmukainen hoito mukaan lukien erityisesti kivun, syöpään liittyvien psyykkisten oireiden sekä tyypillisten syövän hoitoon liittyvien oireiden hoito.

Koulutus perustuu valtakunnallisesti ja paikallisesti järjestettäviin teoreettisiin kursseihin sekä käytännön työskentelyyn nimetyin tai nimettyjen erikoislääkäreiden ohjauksessa ja valvonnassa. Yleisimpien syöpätyyppien hoito opetetaan ja opetellaan yksityiskohtaisesti ja monipuolisesti. Lisäksi erikoistumisen aikana paneudutaan harvinaisempien kasvaintyyppien ja harvinaisempien hoitomuotojen periaatteisiin ja perusteisiin. Syöpäsairauksien synty, eri hoitomuotojen vaikutusmekanismit, syöpäepidemiologia sekä syöpätauteihin liittyvän kliinisen tutkimustyön perusteet opiskellaan erillisillä kursseilla, käytännön toiminnassa ja omaehtoisesti kirjallisuuteen tutustumalla.

Erikoistumiskoulutuksen aikana erikoistuva oppii tekemään hoitopäätökset itsenäisesti. Hoitopäätösten perustaminen hyvään ja riittävään tieteelliseen näyttöön sekä tällaisen näytön etsiminen ja arviointi opetellaan koulutuksen aikana teoreettisesti ja käytännön harjoitteluna. Koulutuksen aikana opiskellaan ja harjoitellaan hoitomuotojen ja tekniikoiden yhdistäminen, hoitotulosten arviointi sekä niiden yhteydet kliiniseen toimintaan ja laadunvalvontaan, laadukkaan työskentelyn kehittämiseen ja tulokselliseen sekä taloudelliseen kliiniseen toimintaan.

Erikoistuva hankkii koulutuksen aikana teoreettista ja käytännön kykyä opettaa ja arvioida opetusta.

Syöpätautien erikoislääkärillä pitää olla riittävä tieto myös syöpäkirurgiasta ja hänen tulee hallita potilaiden tavanomaiset akuutit ja krooniset sisämedisiiniset ongelmat, niiden diagnostiikka ja hoito.

Syöpätautien erikoislääkärin koulutusvirkoja on Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa kolme. Koulutukseen hyväksytään myös toimiminen erikoistuvan lääkärin tai syöpätautien erikoislääkärin viran sijaisena, tai toimiminen tilapäisenä sairaalalääkärinä, mikäli myös tänä aikana on järjestetty koulutuksen kannalta asianmukainen seniorilääkärin opastus ja konsultointimahdollisuus.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat: <http://www.med.helsinki.fi/erikoislaakari>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (60+20 tuntia)

Teoreettista koulutusta annetaan koulutusyksikön toimesta siten, että klinikan toiminta ja hoitopäätökset opetetaan tieteelliseltä, teoreettiselta ja käytännön kannalta. Kurssimuotoista koulutusta järjestetään lisäksi mm. valtakunnallisena yhteistyönä. Näiden lisänä tai niitä korvaamassa voivat olla myös kansalliset ja kansainväliset kongressit ja symposiumit, jotka käsittelevät koulutuksen kannalta olennaisia erikoiskysymyksiä tai laajempia kokonaisuuksia. Teoreettista koulutusta on opiskelun aikana hankittava vähintään 80 tuntia, jonka tulee sisältää 20 tuntia johtamiseen ja hallintoon perehdyttävää

koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Kunkin koulutusjakson yhteydessä erikoistuva lääkäri arvioi ohjaajansa tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa, miten koulutus on täyttänyt tehtävänsä ja millaisiin asioihin erikoistuvan tulisi saada lisäopetusta. Tyypillisiä kysymyksiä, joita käydään läpi ovat:

- Missä työpisteessä erikoistuva on toiminut ja mitkä tehtävät ovat olleet olennaisimpia kuluneen ajanjakson aikana?
- Missä erikoistuva on onnistunut ja missä on ollut eniten vaikeuksia tänä ajanjaksona?
- Mitä puutteita erikoistuva kokee olevan tiedoissaan ja taidoissaan ja miten tämä voitaisiin korjata jäljellä olevan tai seuraavan jakson aikana?
- Miten yhteistyö muiden lääkäreiden sekä muun henkilökunnan kanssa on sujunut ja mitä toivomuksia on esimiehille, kollegoille ja muulle henkilökunnalle?
- Mitkä ovat erikoistuvan lääkärin kannalta toiminnan, opetuksen ja ohjauksen keskeiset ongelmat ja miten niitä voidaan korjata?
- Miten erikoistuva on valmistautunut tai miten tulee valmistautumaan seuraavaa jaksoa tai jäljellä olevaa tätä koulutusjaksoa varten?

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Perez C.A. & Brady L.W. (Eds.): Principles and practice of radiation oncology (Lippincott)
 2. DeVita Jr V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Eds.): Cancer. Principles & practice of oncology (Lippincott)
 3. Hall E.J.: Radiobiology for the radiologist (Lippincott)
- tai
- Steel G.G.: Basic clinical radiobiology (Edward Arnold Publishers)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. European Journal of Cancer
2. Radiotherapy and Oncology
3. International Journal of Radiation Oncology, Biology, Physics
4. Journal of Clinical Oncology
5. Journal of the National Cancer Institute
6. Annals of Oncology
7. Acta Oncologica

Lääkintä- ja säteilyturvalainsäädäntö soveltuvien osin

2003-2005

SYÖPÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Heikki Joensuu

KLL/Syöpätautien osasto, Haartmaninkatu 4, PL 180, 00029 HUS

Puh. 471 73208, heikki.joensuu@hus.fi

Tavoitteet

Syöpätautien erikoislääkärin koulutus johtaa pätevyyteen toimia itsenäisesti erikoislääkärin tehtävissä hoidettaessa syöpäpotilaita kuratiivisesti ja palliativisesti sädehoidoilla, lääkehoidoilla sekä psykososiaalisin keinoin.

- Syöpätautien erikoislääkärin tulee hallita sädehoidon käyttö muidenkin sairauksien kuin pahanlaatuisten kasvainten hoidossa.
- Syöpätautien erikoislääkäri kykenee johtamaan toimintayksikköään ja työryhmäänsä sekä hallitsee perusteet yhteistyöhön ja konsultointiin eri erikoisalojen ja eri henkilöstöryhmien kanssa.
- Syöpätautien erikoislääkärillä tulee olla hyvä tietämys kasvainsairauksia koskevasta terveydenhuollon järjestelmästä ja hallinnosta, ja hänen tulee hallita syöpäsairauksiin liittyvä diagnostiikka, yleis- ja jatkoahoito, kuntoutus, sekä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tuki- ja avustajajärjestelmien toiminta.
- Syöpätautien erikoislääkärin tulee tuntea syöpäsairauksien etiologia, biologia ja kliininen käyttäytyminen, ja hänellä tulee olla hyvä tietämys syöpäsairauksien ehkäisystä ja varhaisdiagnostiikasta.
- Erikoislääkärin tulee pystyä toimimaan alansa erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon ammattihenkilöille, jakamaan yleistä terveystietoutta sekä osallistumaan alansa tieteelliseen kehittämiseen ja suunnitteluun.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Koulutusohjelman kokonaispituus on 5 vuotta.

Terveyskeskuspalvelu (9 kk)

Erikoistumiskoulutus (4 v 3 kk)

Syöpätautien erikoislääkäriksi erikoistuva toimii vähintään 4 vuotta syöpätautien yksikön lääkärinä, josta vähintään 3 vuotta yliopistollisessa syöpätautien klinikassa. Jos keskussairaalakoulutus on tapahtunut sellaisessa syöpätautien yksikössä, jossa on myös sädehoitoyksikkö ja koulutettava on saanut tällöin riittävästi koulutusta sekä syövän säde- että lääkehoitojen toteuttamisesta, voidaan tällaista koulutusta hyväksyä kouluttajan harkinnan mukaan yhteensä enintään kaksi (2) vuotta, jolloin yliopistokoulutusaikaa tulee olla vastaavasti vähintään kaksi (2) vuotta. Tänä aikana erikoistuva lääkäri toimii tasapuolisesti ja riittävän pitkiä yhtenäisiä jaksoja sädehoitoyksikössä, syöpätautien vuodeosastolla sekä poliklinikalla siten, että hän oppii tuona aikana hallitsemaan itsenäisesti erityyppisten syöpien säde- ja lääkehoidon, ja hallitsee syöpäpotilaan kokonaisuhoitoon mukaan lukien syövän hoitoon liittyvät psykososiaaliset näkökohdat.

Erikoistumiseen kuuluvasta koulutuksesta enintään yhteensä 6 kuukautta voi olla toimimista muussa syöpätautien erikoislääkärin koulutuksen kannalta tarpeellisessa virassa tai toimessa esimerkiksi akuutissa sisätautiyksikössä, syöpätauteja hoitavassa operatiivisessa yksikössä, hematologisessa yksikössä, kuvantamisyksikössä tai tieteellisessä tutkijan toimessa.

Koulutuksessa hankitaan erikoislääkäriltä edellyttävät tiedot ja taidot eri syöpätyyppien levinneisysselvittelystä, hoidon suunnittelusta, kuvantamis- ja laboriodiagnostiikasta sekä onkologista hoitomuodoista eli sädehoidosta, lääkehoidosta, hormonaalisista ja biologisista hoitomuodoista sekä radioaktiivisilla isotoopeilla tapahtuvista hoidoista sekä eräiden hyvänlaatuisten sairauksien sädehoidosta. Koulutuksen aikana opetellaan psykososiaalisesti asianmukainen potilaiden ja omaisten kohtelu ja tiedotus sekä oirenmukainen hoito mukaan lukien erityisesti kivun, syöpään liittyvien psyykkisten oireiden sekä tyypillisten syövän hoitoon liittyvien oireiden hoito.

Koulutus perustuu valtakunnallisesti ja paikallisesti järjestettäviin teoreettisiin kursseihin sekä käytännön työskentelyyn nimetyin tai nimettyjen erikoislääkärien ohjauksessa ja valvonnassa.

Yleisimpien syöpätyyppien hoito opetetaan ja opetellaan yksityiskohtaisesti ja monipuolisesti. Lisäksi erikoistumisen aikana paneudutaan harvinaisempien kasvaintyyppien ja harvinaisempien hoitomuotojen periaatteisiin ja perusteisiin. Syöpäsairauksien synty, eri hoitomuotojen vaikutusmekanismit, syöpäepidemiologia sekä syöpätauteihin liittyvän kliinisen tutkimustyön perusteet

opiskellaan erillisillä kursseilla, käytännön toiminnassa ja omaehtoisesti kirjallisuuteen tutustumalla. Erikoistumiskoulutuksen aikana erikoistuva oppii tekemään hoitopäätökset itsenäisesti. Hoitopäätösten perustaminen hyvään ja riittävään tieteelliseen näyttöön sekä tällaisen näytön etsiminen ja arviointi opetellaan koulutuksen aikana teoreettisesti ja käytännön harjoitteluna. Koulutuksen aikana opiskellaan ja harjoitellaan hoitomuotojen ja tekniikoiden yhdistäminen, hoitotulosten arviointi sekä niiden yhteydet kliiniseen toimintaan ja laadunvalvontaan, laadukkaan työskentelyn kehittämiseen ja tulokselliseen sekä taloudelliseen kliiniseen toimintaan.

Erikoistuva hankkii koulutuksen aikana teoreettista ja käytännön kykyä opettaa ja arvioida opetusta. Syöpätautien erikoislääkärillä pitää olla riittävä tieto myös syöpäkirurgiasta ja hänen tulee hallita potilaiden tavanomaiset akuutit ja krooniset sisämedisiiniset ongelmat, niiden diagnostiikka ja hoito. Syöpätautien erikoislääkärin koulutusvirkoja on Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa kolme. Koulutukseen hyväksytään myös toimiminen erikoistuvan lääkärin tai syöpätautien erikoislääkärin viran sijaisena, tai toimiminen tilapäisenä sairaalalääkärinä, mikäli myös tänä aikana on järjestetty koulutuksen kannalta asianmukainen seniorilääkärin opastus ja konsultointimahdollisuus.

Toimipaikkakoulutus

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2-5 tuntia viikossa.

Koulutussairaalat ja kouluttajat:

<http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia)

Teoreettista koulutusta annetaan koulutusyksikön toimesta siten, että klinikan toiminta ja hoitopäätökset opetetaan tieteelliseltä, teoreettiselta ja käytännön kannalta. Kurssimuotoista koulutusta järjestetään lisäksi mm. valtakunnallisena yhteistyönä. Näiden lisänä tai niitä korvaamassa voivat olla myös kansalliset ja kansainväliset kongressit ja symposiumit, jotka käsittelevät koulutuksen kannalta olennaisia erikoiskysymyksiä tai laajempia kokonaisuuksia. Teoreettista koulutusta on opiskelun aikana hankittava vähintään 80 tuntia, jonka tulee sisältää 20 tuntia johtamiseen ja hallintoon perehdyttävää koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen toteutumisen seurantaan käytetään mm. henkilökohtaista lokikirjaa, josta käy ilmi koulutuksen runko ja jonka avulla kouluttaja ja erikoistuva tarkistavat suunnitelman toteutumisen. Lokikirjaan merkitään mm. pidetyt esitelmät, julkaistut artikkelit sekä suoritettavat erityiset vastuutehtävät ja niiden kesto.

Kunkin koulutusjakson yhteydessä erikoistuva lääkäri arvioi ohjaajansa tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa, miten koulutus on täyttänyt tehtävänsä ja millaisiin asioihin erikoistuvan tulisi saada lisäopetusta. Tyypillisiä kysymyksiä, joita käydään läpi ovat:

Missä työpisteessä erikoistuva on toiminut ja mitkä tehtävät ovat olleet olennaisimpia kuluneen ajanjakson aikana?

Missä erikoistuva on onnistunut ja missä on ollut eniten vaikeuksia tänä ajanjaksona?

Mitä puutteita erikoistuva kokee olevan tiedoissaan ja taidoissaan ja miten tämä voitaisiin korjata jäljellä olevan tai seuraavan jakson aikana?

Miten yhteistyö muiden lääkäreiden sekä muun henkilökunnan kanssa on sujunut ja mitä toivomuksia on esimiehille, kollegoille ja muulle henkilökunnalle?

Mitkä ovat erikoistuvan lääkärin kannalta toiminnan, opetuksen ja ohjauksen keskeiset ongelmat ja

miten niitä voidaan korjata?

Miten erikoistuva on valmistautunut tai miten tulee valmistautumaan seuraavaa jaksoa tai jäljellä olevaa tätä koulutusjaksoa varten?

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Perez C.A. & Brady L.W. (Eds.): Principles and practice of radiation oncology (Lippincott)
 2. DeVita Jr V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Eds.): Cancer. Principles & practice of oncology (Lippincott)
 3. Hall E.J.: Radiobiology for the radiologist (Lippincott)
- tai
- Steel G.G.: Basic clinical radiobiology (Edward Arnold Publishers)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. European Journal of Cancer
2. Radiotherapy and Oncology
3. International Journal of Radiation Oncology, Biology, Physics
4. Journal of Clinical Oncology
5. Journal of the National Cancer Institute
6. Annals of Oncology
7. Acta Oncologica

Lääkintä- ja säteilyturvalainsäädäntö soveltuvin osin

2001-2003

SYÖPÄTAUDIT

Vastuuhenkilö: Prof. Heikki Joensuu

KLL/Syöpätautien osasto, Haartmaninkatu 4, PL 180, 00029 HUS

Puh. 471 73208, heikki.joensuu@hus.fi

Koulutusohjelman yleiskuvaus

Syöpätautien koulutusohjelman pituus on 5 vuotta, johon sisältyy 6 kuukauden terveystieteiden palvelu. Erikoistumiskoulutuksen pituus on 4 v 6 kk, josta erikoistuva toimii vähintään 4 vuotta syöpätautien yksikön lääkärinä, josta vähintään 3 vuotta yliopistollisessa syöpätautien klinikassa. Kuusi kuukautta voi suorittaa syöpätautien erikoislääkärin koulutuksen kannalta tarpeellisessa tehtävässä esim. akuutissa sisätautiyksikössä, syöpätauteja hoitavassa operatiivisessa yksikössä, hematologisessa yksikössä, kuvantamisyksikössä tai tieteellisessä tutkijan toimessa.

Käytännön työtä täydentävät säännölliset ohjatut toimipaikkakoulutustilaisuudet, joiden tarkoituksena on syventää tietämystä erikoisalasta. Toimipaikkakoulutusta järjestetään 2–5 tuntia viikossa.

Koulutusohjelman tavoitteet

Syöpätautien erikoislääkärin koulutus johtaa pätevyyteen toimia itsenäisesti erikoislääkärin tehtävissä hoidettaessa syöpäpotilaita kuratiivisesti ja palliativisesti sädehoidoilla, lääkehoidoilla sekä psykososiaalisin keinoin.

-Syöpätautien erikoislääkärin tulee hallita sädehoidon käyttö muidenkin sairauksien kuin pahanlaatuisten kasvainten hoidossa.

Syöpätautien erikoislääkäri kykenee johtamaan toimintayksikköään ja työryhmäänsä sekä hallitsee perusteet yhteistyöhön ja konsultointiin eri erikoisalojen ja eri henkilöstöryhmien kanssa.

Syöpätautien erikoislääkärillä tulee olla hyvä tietämys kasvainsairauksia koskevasta terveydenhuollon järjestelmästä ja hallinnosta, ja hänen tulee hallita syöpäsairauksiin liittyvä diagnostiikka, yleis- ja jatkoahoito, kuntoutus, sekä sosiaalisten ja yhteiskunnallisten tuki- ja avustusjärjestelmien toiminta.

Syöpätautien erikoislääkärin tulee tuntea syöpäsairauksien etiologia, biologia ja kliininen käyttäytyminen, ja hänellä tulee olla hyvä tietämys syöpäsairauksien ehkäisystä ja varhaisdiagnostiikasta.

Erikoislääkärin tulee pystyä toimimaan alansa erityiskysymysten opettajana terveydenhuollon ammattihenkilöille, jakamaan yleistä terveystietoutta sekä osallistumaan alansa tieteelliseen kehittämiseen ja suunnitteluun.

KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

Terveyskeskuspalvelu (6 kk)

Erikoistumiskoulutus (4 v 6 kk)

Syöpätautien erikoislääkäriksi erikoistuva toimii vähintään 4 vuotta syöpätautien yksikön lääkärinä, josta vähintään 3 vuotta yliopistollisessa syöpätautien klinikassa. Jos keskussairaalakoulutus on tapahtunut sellaisessa syöpätautien yksikössä, jossa on myös sädehoitoyksikkö ja koulutettava on saanut tällöin riittävästi koulutusta sekä syövän säde- että lääkehoitojen toteuttamisesta, voidaan tällaista koulutusta hyväksyä kouluttajan harkinnan mukaan yhteensä enintään kaksi (2) vuotta, jolloin yliopistokoulutusaikaa tulee olla vastaavasti vähintään kaksi (2) vuotta. Tänä aikana erikoistuva lääkäri toimii tasapuolisesti ja riittävän pitkiä yhtenäisiä jaksoja sädehoitoyksikössä, syöpätautien vuodeosastolla sekä poliklinikalla siten, että hän oppii tuona aikana hallitsemaan itsenäisesti erityyppisten syöpien säde- ja lääkehoidon, ja hallitsee syöpäpotilaan kokonaisuhoitoon mukaan lukien syövän hoitoon liittyvät psykososiaaliset näkökohdat.

Erikoistumiseen kuuluvasta koulutuksesta enintään yhteensä 6 kuukautta voi olla toimimista muussa syöpätautien erikoislääkärin koulutuksen kannalta tarpeellisessa virassa tai toimessa esimerkiksi akuutissa sisätautiyksikössä, syöpätauteja hoitavassa operatiivisessa yksikössä, hematologisessa yksikössä, kuvantamisyksikössä tai tieteellisessä tutkijan toimessa.

Koulutuksessa hankitaan erikoislääkäriltä edellyttävät tiedot ja taidot eri syöpätyyppien levinneisyys selvittelystä, hoidon suunnittelusta, kuvantamis- ja laboratoriodiagnostiikasta sekä onkologista hoitomuodoista eli sädehoidosta, lääkehoidosta, hormonaalisista ja biologisista

hoitomuodoista sekä radioaktiivisilla isotoopeilla tapahtuvista hoidoista sekä eräiden hyvänlaatuisten sairauksien sädehoidosta. Koulutuksen aikana opetellaan psykososiaalisesti asianmukainen potilaiden ja omaisten kohtelu ja tiedotus sekä oirenmukainen hoito mukaan lukien erityisesti kivun, syöpään liittyvien psyykkisten oireiden sekä tyypillisten syövän hoitoon liittyvien oireiden hoito.

Koulutus perustuu valtakunnallisesti ja paikallisesti järjestettäviin teoreettisiin kursseihin sekä käytännön työskentelyyn nimetyin tai nimettyjen erikoislääkärien ohjauksessa ja valvonnassa. Yleisimpien syöpätyyppien hoito opetetaan ja opetellaan yksityiskohtaisesti ja monipuolisesti. Lisäksi erikoistumisen aikana paneudutaan harvinaisempien kasvaintyyppien ja harvinaisempien hoitomuotojen periaatteisiin ja perusteisiin. Syöpäsairauksien synty, eri hoitomuotojen vaikutusmekanismit, syöpäepidemiologia sekä syöpätauteihin liittyvän kliinisen tutkimustyön perusteet opiskellaan erillisillä kursseilla, käytännön toiminnassa ja omaehtoisesti kirjallisuuteen tutustumalla.

Erikoistumiskoulutuksen aikana erikoistuva oppii tekemään hoitopäätökset itsenäisesti. Hoitopäätösten perustaminen hyvään ja riittävään tieteelliseen näyttöön sekä tällaisen näytön etsiminen ja arviointi opetellaan koulutuksen aikana teoreettisesti ja käytännön harjoitteluna. Koulutuksen aikana opiskellaan ja harjoitellaan hoitomuotojen ja tekniikoiden yhdistäminen, hoitotulosten arviointi sekä niiden yhteydet kliiniseen toimintaan ja laadunvalvontaan, laadukkaan työskentelyn kehittämiseen ja tulokselliseen sekä taloudelliseen kliiniseen toimintaan.

Erikoistuva hankkii koulutuksen aikana teoreettista ja käytännön kykyä opettaa ja arvioida opetusta.

Syöpätautien erikoislääkärillä pitää olla riittävä tieto myös syöpäkirurgiasta ja hänen tulee hallita potilaiden tavanomaiset akuutit ja krooniset sisämedisiiniset ongelmat, niiden diagnostiikka ja hoito.

Syöpätautien erikoislääkärin koulutusvirkoja on Helsingin yliopistollisessa keskussairaalassa kolme. Koulutukseen hyväksytään myös toimiminen erikoistuvan lääkärin tai syöpätautien erikoislääkärin viran sijaisena, tai toimiminen tilapäisenä sairaalalääkärinä, mikäli myös tänä aikana on järjestetty koulutuksen kannalta asianmukainen seniorilääkärin opastus ja konsultointimahdollisuus.

HYKS:n kouluttajat:

Nimet puuttuvat

Koulutussairaalat: <http://www.ltdk.helsinki.fi/opiskelu/erikoislaakari/>

Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus (80 tuntia)

Teoreettista koulutusta annetaan koulutusyksikön toimesta siten, että klinikan toiminta ja hoitopäätökset opetetaan tieteelliseltä, teoreettiselta ja käytännön kannalta. Kurssimuotoista koulutusta järjestetään lisäksi mm. valtakunnallisena yhteistyönä. Näiden lisänä tai niitä korvaamassa voivat olla myös kansalliset ja kansainväliset kongressit ja symposiumit, jotka käsittelevät koulutuksen kannalta olennaisia erikoiskysymyksiä tai laajempia kokonaisuuksia. Teoreettista koulutusta on opiskelun aikana hankittava vähintään 80 tuntia, jonka tulee sisältää 20 tuntia johtamiseen ja hallintoon perehdyttävää koulutusta.

Oppimisprosessin seuranta ja arvioinnin välineet

Koulutuksen toteutumisen seurantaan käytetään mm. henkilökohtaista lokikirjaa, josta käy ilmi koulutuksen runko ja jonka avulla kouluttaja ja erikoistuva tarkistavat suunnitelman toteutumisen. Lokikirjaan merkitään mm. pidetyt esitelmät, julkaistut artikkelit sekä suoritettavat erityiset vastuutehtävät ja niiden kesto.

Kunkin koulutusjakson yhteydessä erikoistuva lääkäri arvioi ohjaajansa tai koulutuksen vastuuhenkilön kanssa, miten koulutus on täyttänyt tehtävänsä ja millaisiin asioihin erikoistuvan tulisi saada lisäopetusta. Tyypillisiä kysymyksiä, joita käydään läpi ovat:

Missä työpisteessä erikoistuva on toiminut ja mitkä tehtävät ovat olleet olennaisimpia kuluneen ajanjakson aikana?

Missä erikoistuva on onnistunut ja missä on ollut eniten vaikeuksia tänä ajanjaksona?

Mitä puutteita erikoistuva kokee olevan tiedoissaan ja taidoissaan ja miten tämä voitaisiin korjata jäljellä olevan tai seuraavan jakson aikana?

Miten yhteistyö muiden lääkäreiden sekä muun henkilökunnan kanssa on sujunut ja mitä toivomuksia on esimiehille, kollegoille ja muulle henkilökunnalle?

Mitkä ovat erikoistuvan lääkärin kannalta toiminnan, opetuksen ja ohjauksen keskeiset ongelmat ja miten niitä voidaan korjata?

Miten erikoistuva on valmistautunut tai miten tulee valmistautumaan seuraavaa jaksoa tai jäljellä olevaa tätä koulutusjaksoa varten?

Valtakunnallinen kuulustelu

Kirjat (viimeisin painos)

1. Perez C.A. & Brady L.W. (Eds.): Principles and practice of radiation oncology (Lippincott)
 2. DeVita Jr V.T., Hellman S. & Rosenberg S.A. (Eds.): Cancer. Principles & practice of oncology (Lippincott)
 3. Hall E.J.: Radiobiology for the radiologist (Lippincott)
- tai
- Steel G.G.: Basic clinical radiobiology (Edward Arnold Publishers)

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. European Journal of Cancer
2. Radiotherapy and Oncology
3. International Journal of Radiation Oncology, Biology, Physics
4. Journal of Clinical Oncology
5. Journal of the National Cancer Institute
6. Annals of Oncology
7. Acta Oncologica

Lääkintä- ja säteilyturvalainsäädäntö soveltuvin osin